

*Ракицька С.О.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та підприємництва,
Євдокімова О.М.,
старший викладач кафедри економіки та підприємництва,
Одеська державна академія будівництва та архітектури*

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ УЧАСНИКАМИ ПРОЄКТУ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Управління учасниками проекту є одним з ключових аспектів для досягнення успіху в реалізації будь-якого задуму. Автори дослідили та проаналізували теоретичні підходи до управління учасниками проекту, основні методи та інструменти взаємодії з зацікавленими сторонами, розглянули фактори, що впливають на ефективність управління проектною командою. Окрема увага приділена ролі комунікацій у забезпеченні успішної взаємодії всередині колективу.

Управління учасниками проекту є невід'ємною частиною сучасних методологій управління проектами, таких як PMBOK (Project Management Body of Knowledge) та PRINCE2. Ефективна взаємодія з усіма членами проектної команди дозволяє не лише координувати її роботу, але й забезпечувати виконання завдань у встановлені терміни та в межах бюджету [1]. Мета цієї статті — розглянути теоретичні аспекти управління учасниками проекту та виділити ключові фактори, що впливають на ефективність цього процесу.

Основні напрями управління учасниками проекту представлено на рис. 1.

Ідентифікація та аналіз зацікавлених сторін – це основа і початковий етап впровадження проекту. Управління учасниками починається з визначення всіх зацікавлених сторін, їх очікувань та можливостей здійснення впливу на проєкт. Сучасні підходи рекомендують використовувати методи аналізу впливу та інтересів для визначення стратегій взаємодії з кожною групою учасників [2]. Це дозволяє виділити ключових гравців, які можуть вплинути на успіх або невдачу проєкту. Важливо залучити кваліфікованих спеціалістів, чий знання та досвід

відповідають поставленим завданням. Також потрібно враховувати ментальну та психологічну сумісність між членами команди з метою створення сприятливого середовища для співпраці.

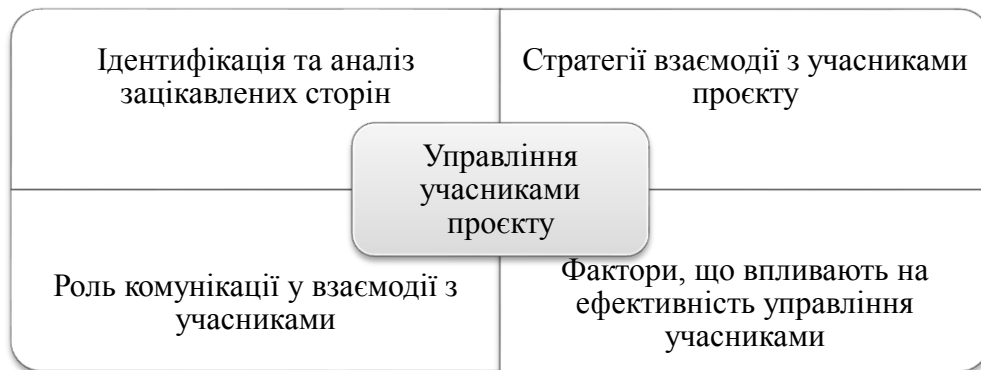

Рис.1. Основні напрями управління учасниками проекту

Також слід визначити основні стратегії взаємодії з учасниками проекту, які враховують потреби та очікування кожної групи зацікавлених сторін. Використання адаптивних підходів до управління, таких як Agile, дозволяє гнучко реагувати на зміни вимог та умов проекту [3]. Це сприяє створенню продуктивної атмосфери співпраці і підвищенню рівня задоволеності учасників. Чіткий розподіл завдань між всіма залученими особами допомагає уникнути непорозумінь і дублювання роботи. Кожен член проектної команди має розуміти свою роль і відповідальність, що сприяє підвищенню продуктивності.

Комунікація є основним інструментом взаємодії з учасниками проекту, яка впливає на їхнє розуміння цілей, задач та очікуваних результатів проекту. Використання ефективних комунікаційних стратегій, таких як регулярні зустрічі, звітність та зворотний зв'язок, дозволяє уникнути непорозумінь та покращити рівень участі зацікавлених сторін [4]. Комунікація надає можливість отримати зворотній зв'язок і покращити процеси реалізації проекту, тому важливо передбачити канали для регулярного обміну інформацією, обговорення проблем та прийняття рішень.

Ефективність управління учасниками проекту також має залежність від ряду факторів, серед яких варто виділити лідерські якості менеджера проекту, культура взаємодії в команді, рівень залученості учасників та їхня готовність до змін [5]. Управління конфліктами та мотивування команди також мають велике значення для досягнення цілей проекту. Підтримка мотивації учасників – важливий елемент успішного управління. Керівник проекту має стежити за тим, щоб члени команди були зацікавлені в результатах і мали можливість професійно розвиватися в рамках проекту.

Також важливою складовою успішної реалізації проектних завдань є регулярний моніторинг та контроль за виконанням завдань, що допомагає оцінювати внесок кожного учасника та оперативно реагувати на відхилення від плану.

Ефективне управління учасниками проекту дозволяє мінімізувати ризики, підвищити продуктивність і забезпечити досягнення цілей у встановлені терміни. Ідентифікація зацікавлених сторін, розробка стратегій взаємодії та продуктивна комунікація сприяють підвищенню рівня задоволеності та залученості учасників.

Подальші дослідження в цій галузі можуть бути спрямовані на розробку нових підходів до інтеграції інтересів різних сторін та оптимізацію комунікаційних процесів. Зокрема, перспективними напрямками є застосування технологій штучного інтелекту та машинного навчання для аналізу поведінки і потреб учасників проекту, що дозволить створювати більш персоналізовані стратегії взаємодії. Використання таких інструментів, як емоційний аналіз комунікацій та прогнозування реакцій зацікавлених сторін, може суттєво підвищити ефективність прийняття рішень.

Іншим важливим підходом є впровадження концепцій гнучких методологій управління (Agile) у поєднанні з принципами динамічного управління учасниками. Це дозволить краще адаптуватися до змін у середовищі проекту та швидко реагувати на нові вимоги або очікування зацікавлених

сторін. Також може бути ефективним використання соціальних мереж і сучасних платформ для комунікацій, що забезпечать прозорість інформації та зворотній зв'язок у реальному часі.

Впровадження блокчейн-технологій у процес управління учасниками проекту може стати ще одним інноваційним напрямом. Це децентралізована база даних, яка забезпечує безпеку та незмінність записів. Вона дозволяє зберігати інформацію про всі етапи проектної роботи та дії учасників, що забезпечить прозорість і незмінність інформації про співпрацю в ході проекту, сприятиме підвищенню рівня довіри та мінімізації ризиків.

Крім того, зростає інтерес до використання гейміфікації як методу залучення учасників проекту. Інтеграція ігрових елементів у процеси комунікації може стимулювати активну участь та мотивувати команди до досягнення спільних цілей, підвищуючи ефективність взаємодії.

Ці нові підходи сприятимуть не лише оптимізації управління учасниками проекту, але й забезпеченню більшої гнучкості та адаптивності в реалізації проектів, що відповідають вимогам сучасного динамічного середовища.

Список використаних джерел:

1. Project Management Institute (PMI). A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide). Ньютаун-Сквер: PMI, 2021. URL: <https://www.pmi.org> (дата звернення: 01.10.2024).
2. Freeman, R. E. Strategic Management: A Stakeholder Approach. Бостон: Pitman, 1984. URL: <https://www.business.com> (дата звернення: 02.10.2024).
3. Highsmith, J. Agile Project Management: Creating Innovative Products. Бостон: Addison-Wesley, 2010. URL: <https://www.agilealliance.org> (дата звернення: 02.10.2024).